

ADRIAAN DE LELIE

zien was, hoe belangwekkend voor zeden en gewoonten zijn de interieurs met familiegroepen, waarvan het vroegste specimen, waarschijnlijk uit de eerste jaren der nieuwe eeuw, niet lang geleden voor het museum Willet-Holthuysen verworven werd, en waarnaast nog bekend zijn de familie Bonebakker uit 1809, die men zich herinnert van de Amsterdamsche Historische tentoonstelling van 1925 en een familiegroep Salm uit 1817 (Mr G. J. Salm, Amsterdam).

Hoe in de eerste jaren der 19e eeuw het oordeel over De Lelie was, wordt aardig

belicht door een fragment van een brief van Mr B. J. C. van der Muelen⁵, die d.d. 8 Maart 1805 uit Amsterdam aan zijn schoonzoon Mr A. C. Staring schrijft: „... Een van Uw brieven naziende vind ik twee artikels waarop ik niet geantwoordt heb, ten minsten niet op dat wie de excellerende Pourtraitschilder alhier is: De Lelie en Hodges zijn de beide voornaamsten; maar beide in een andere trant — de eerste heeft zekerlijk veel forsser en stouter penceel... beiden treffen de gelijkenis zeer wel; ik geloof dat ik de eerste zou prefereren; die neemt na mij voorstaat 20 Ducaten of iets meer...”⁶, waarna hij, als man van waarschijnlijk ouderwetschen smaak, niet nalaten kan het werk van Tischbein „ver superieur” aan dat der anderen te achten.

Het jaar 1806 zag weder een proeve van het portret in grooter verband van De Lelie verschijnen; de Regenten van het O.Z. Huiszitten Armenhuis roepen zijn hulp opnieuw in. Het is van gelijke opvatting als dat van 1799 en is slechts in iets gedekter kleuren geschilderd, maar lijdt evenzeer aan een zekere logheid in de teekening en stijfheid in het arrangement. Minder stijf dan wankel zijn de teekening en de schikking der figuren op een buitentaferaal met de familie Van Brienen (Rijks-Museum) uit hetzelfde jaar. Het toen zoo Hollandsche gebrek aan gevoel voor stijl manifesteert zich wel zeer duidelijk; een

A. de Lelie, *De inwijding van het gebouw Felix Meritis (1788) door een rede van Prof. J. H. van Swinden, 1801.*
Rijksmuseum, Amsterdam